

Tilsynserklæring for Spjellerup Friskole, april 2013

Bente Asmund Hansen, certificeret tilsynsførende, lærer.

Spjellerup Friskole, skolekode: 280038

Tilsynsbesøg: 10. december, 5. marts og 13. marts.
Derudover deltagelse på bestyrelsesmøder.

Besøg i bh.kl.- 1.kl., 2.-3.kl., 4.-5.kl., 6.-7.kl., 8.-9.kl. og i fagene dansk, matematik, idræt, engelsk, specialundervisning, AKT (Adfærd- Kontakt og Trivsel)-time.

I skoleåret 2012/2013 er tilsynet udført jævnfør tilsynsplanen, som er at se på skolens hjemmeside, Spjellerup Friskoles vedtægter og friskolelovens bestemmelser. Tilsynet har indeholdt besøg på skolen, iagttagelse af undervisning og aktivitet i pauser, samtaler med lærere, skoleleder og bestyrelse og undersøgelse af undervisningsplaner, beskrivelser, materialer og evalueringer.

Som det anføres i friskoleloven, skal der ”føres tilsyn med elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk”. Desuden skal tilsynet vurdere, om ”skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen”. Endelig skal tilsynet se på, ”om skolen efter sit formål og i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.”

Dette er det formelle krav til tilsynet.

Derudover er det forældrekredsens ønske, at tilsynet har særligt fokus på organiseringen af den afdelingsopdelte undervisning og i forbindelse med dette, teamsamarbejdet. IT i undervisningen har også fået særligt fokus.

Pædagogisk og værdimæssigt grundlag:

Selvfølgelig spiller mange faktorer ind, når man skal lave et godt undervisningstilbud. Derfor er der i den pædagogiske verden anvendt mange ressourcer på at forske i, hvilke forhold der fremmer elevernes indlæring*. Disse faktorer er relevante at referere til for at beskrive kompleksiteten i elevens læringsituation og dermed kompleksiteten i det grundlag, tilsynet foretager sin vurdering ud fra.

Af disse forhold kan nævnes, at lærerens tid til forberedelse og lærerens kompetencer i forhold til relationer, ledelse og didaktisk tænkning samt uddannelsesniveau og indbyrdes samarbejde har betydning for elevernes indlæring. Ligeledes spiller ledelsens evner til at understøtte lærernes arbejde og involvere skolens aktører i beslutningsprocesser samt forældregruppens engagement en stor rolle. Lærerens professionelle værdier og følelse af ejerskab overfor skolens udvikling har også betydning. Det psykiske klima på skolen; den enkelte elevs følelse af tryk, er afgørende for elevens udbytte af skolegangen.

Skolens værdigrundlag er ændret i forbindelse med sidste års generalforsamling og afspejler ligeledes kompleksiteten i skolens arbejdsfelt – Spjellerup Friskole vil i tråd med dansk skoletradition både bidrage til uddannelse og dannelse hos det enkelte barn og vil gøre det på et fundament af forpligtende fællesskab. Dette er tydeliggjort i den nye udgave af værdigrundlaget.

Jeg har taget udgangspunkt i, at skolen stadig er nyetableret og således har mange opgaver på mange niveauer. Skolekulturen har skullet bygges op med et sundt fundament – det gælder kulturen i undervisningen, samværskulturen blandt skolens elever, den professionelle kultur blandt personalet og samarbejdskulturen mellem skolen og hjemmet. Ved mine besøg dette skoleår har det, som det vil fremgå, været tydeligt, at der er taget mange skridt i den rigtige retning.

Helhedsvurdering af elevernes standpunkt i dansk, regning/matematik og engelsk:

I undervisningen veksles mellem flere arbejdsformer og eleverne er engagerede i arbejdet med at lære. Lærerne er optagede af at iagttage effekten af deres undervisning og tilpasse undervisningen elevernes nærmeste udviklingszone. Undervisningen er tydeligvis styret af lærernes gode overblik og de mål, der er for undervisningen. Der er god balance i relationerne mellem lærere og elever; eleverne er vant til at blive lyttet til og få svar, de kan bruge for at komme videre i deres udvikling, og lærerne har god og positiv kontakt med eleverne.

Efter en systematisk indsats med undervisning i de grundlæggende kundskaber og færdigheder, er der nu et udmærket standpunkt og en god og tilfredsstillende udvikling i elevernes tilegnelse. Skolen lægger stor vægt på at sætte tidligt ind, hvis de yngste elever viser tegn på behov for støtte i indlæringsprocessen. De yngste elevgruppers standpunkter er særdeles tilfredsstillende, og lærerne tilskriver det den særlige opmærksomhed og tidlige indsats.

Der er stor bevidsthed om specifikke elevers specialundervisningsbehov. Specialundervisningen for elever med særlige behov udføres ved undervisning på mindre hold, tilførsel af ekstra lærerressourcer i dele af undervisningen og individuelt tilrettelagte forløb med eneundervisning for nogle af disse elever. Skolen er også begyndt at inddrage forældrene i arbejdet med at støtte elevernes faglige udvikling ved at invitere dem med i den systematiske del af læseundervisningen. Således kan forældrene støtte barnet hjemme efter samme metode, som skolen bruger.

Samlet set er det min vurdering, at elevernes standpunkter i dansk, matematik og engelsk er tilfredsstillende, og at skolen arbejder systematisk og struktureret med opbygning af elevernes grundlæggende kundskaber og færdigheder i fagene.

Sidste år beskrev jeg, at skolen lægger vægt på, at IT er et naturligt redskab i alle fag, hvor både elever og personale bruger IT som en del af den daglige undervisning – både som arbejdsredskab, søgemedie, til læringsprogrammer og formidling. Dette har jeg set ideelle eksempler på; små og store, som gav sig i kast med de nye muligheder, dette skabte for dem, når de f. eks. skulle træne lydene i alfabetet, udvikle og

animere historier, tegne en grundplan over et fiktivt indkøbscenter eller arbejde med at overføre en vandstråles faldlinje i et konkret forsøg til geometriske begreber i et elektronisk koordinatsystem. Skolen har investeret i et sæt I-pads og givet lærerne kursus, hvor de har udviklet didaktik i forbindelse med brug af elektroniske medier. Skolens egen IT –undervisningsplan er undervejs.

I forbindelse med den afdelingsopdelte organisering af undervisningen tegner der sig et billede af organiserede og etablerede samarbejdsflader mellem lærerne, som bruges til udvikling af undervisning og fælles forberedelse af fælles forløb. Udover dette udforsker lærerne teamsamarbejdets øvrige muligheder. Dette kan fremme et effektivt og fokuseret samarbejde.

Evaluering og udvikling af skolen har dette år været organiseret systematisk og er foretaget i samarbejde med skolens øvrige aktører; elever, personale, forældre og bestyrelse. I løbet af indeværende skoleår er der afholdt to pædagogiske lørdage, hvor ansatte og bestyrelse har arbejdet med udvikling af skolens værdier og grundlag. Arbejdet er endnu ikke afsluttet, men ledelsen giver udtryk for, at det har styrket bevidstheden om værdifællesskabet, og bevidstheden om hvordan værdierne udvikles i praksis. Der er planlagt fællesforløb for eleverne på mellemtrin og overbygning om skolens værdier.

Ved et af mine besøg oplevede jeg, hvordan en konflikt mellem de store og de små elevers interesser blev løst – af eleverne selv. De store havde forinden fået hjælp til at danne sig overblik og havde fået indsigt i problemerne og tog tydeligvis situationen meget alvorligt. De havde opstillet et klart succeskriterium for løsningen; her på skolen skal alle føle sig trygge, og man skal kunne få hjælp af de store, når man er lille.

Det er værdibevindstthed i børnehøjde.

Skolens samlede undervisningstilbud må derfor ud fra en helhedsvurdering siges at stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Undervisningen og organiseringen af den er på flere områder kreativ og bygger på viden om, hvordan børn bedst tilegner sig ny viden.

Det er ligeledes min vurdering, at skolen efter sit formål og i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Undervisningen foregår på dansk.

Bente Asmund Hansen

*Nordenbo, S.E., Holm, A., Elstad, E., Scheerens, J., Søgaard Larsen, M., Uljens, M., Fibæk Laursen, P., & Hauge, T.E. (2010) Input, Process, and Learning in primary and lower secondary schools. A systematic review carried out for The Nordic Indicator Workgroup (DNI). In: The Evidence Base. Copenhagen: Danish Clearinghouse for Educational Research, DPU, Aarhus University

En kortere udgave kan hentes på www.dpu.dk/clearinghouse.